

סגור חלון



## לנהוג בחוכמה אחרי תאונה: כללי עשה ואל תעשה לנפגעי תאונות דרכים

"גלובס" בדק מה מומלץ לנפגעי תאונות דרכים לעשות כדי למקסם את הפיצויים המגיעים להם: לאסוף אסמכתאות מהרגע הראשון, להתפנות לבית-חולים, להתמיד בטיפול ובתיעוד, להיות סבלניים ולפנות לעו"ד בשלב מוקדם

מיכל רז-חיימוביץ' 14/7/09

תאונות הדרכים הן מכת מדינה קשה ועקובה מדם. אם לרוע מזלכם נקלעתם לתאונה, חשוב להקפיד על ביצוע פעולות חיוניות, כדי למקסם את הפיצויים הכספיים שמגיעים לכם.

### התפנו מיד לבית-החולים

עדיף להתפנות לבית-החולים מיד לאחר התאונה, רצוי עם אמבולנס. פינוי עצמי, כמה ימים אחרי התאונה, אותנטי ככל שיהיה, עלול לעורר חשדנות - למשל שהנפגע תוודך ו"מזייף" תלונה. "חשוב לזכור כי נזקים שבהתחלה נראים זניחים עלולים לגדול בהמשך", מסביר עו"ד עמיקם חרל"פ, מומחה לדיני נזיקין וביטוח ומדגיש, כי חשוב לערב את המשטרה בתאונה עם נפגעים. המשטרה תפתח 'תיק לתאונה' ובו תתעד את הפגיעה ובעקבותיה 'פינוי לבית-החולים'.

אם בבית-החולים הוחלט לאשפזכם, אל תנסו להיות "גיבורים", מפציר חרל"פ, "התלונה המיידית היא תנאי לקיום קשר סיבתי בשלב מאוחר יותר". באותה מידה הוא מסביר שלא כדאי לזלזל בטיפולים פיזיותרפיים. "טיפולים אלה מסבירים מוגבלות מסוימת, והחשש הוא שיש חבלה שכאשר 'מבטלים' אותה, קשה לחזור ולהוכיח את קיומה הסיבתי". מאידך, אין טעם ל"משוך" את ימי האשפוז בעיקר בהקשר לקביעת שיעורי נכות, בהם אין כלל השלכה למשך האשפוז.

גם בית המשפט מתייחס לפינוי מיידי: בתביעה שהוגשה לאחרונה בבית משפט השלום בתל-אביב באמצעות ד"ר אסף ורשה, עו"ד מומחה לדיני ביטוח ונזיקין, הכחישה הנתבעת, חברת הביטוח, נסיבות תאונה שמתאר התובע, בשל סתירה בגרסאות בעדותו. למרות זאת, פסק בית המשפט כי פניית התובע מיד לאחר התאונה לבית-חולים מחזקת את גרסתו, ולכן נמצא זכאי לפיצויים (א) 071599/06.

ורשה מדגיש כי פרק הזמן המיידית אחרי התאונה, אותו הוא מגדיר "זמן האמת", יהיה קריטי להמשך. "חשוב לוודא ולאסוף עדויות מהשטח, כך שבסופו של יום יהיה ממי לגבות פיצויים. גם במקרה של תאונה עצמית (ללא מעורבות כלי רכב אחרים), יש לאסוף עדים (חוקר משטרה, שמאי המוסך), לצלם ולתעד את הרכב, בעיקר כאשר מדובר בתאונה קלה".

עוד הוא מדגיש, כי חשוב למסור גרסה אחידה בכל מסמכי התיעוד לאירוע ובהם להדגיש כי מדובר בתאונת דרכים.

### תעדו את הכאב

אם יש כאבים, מומלץ לייצר רצף רלוונטי של פניות לרופאים ותלונות על כאבים. אלה מתועדים ועוזרים בשלב מאוחר להוכיח כי הבעיה נובעת מהתאונה. "מומחה מטעם חברת הביטוח יעבור על התיעוד הרפואי, והיעדר תלונות הוא מצב מחשיד. חברת הביטוח תנבור בהיסטוריה הרפואית של הנפגע, ותנסה למצוא 'זיופים' בהצהרת בריאות או גילוי מהעבר, כדי לקשור את המצב הנוכחי לאירוע מן העבר ולא לתאונה", מסביר חרל"פ.

לא מעט מקרים כאלה מגיעים לערכאות המשפטיות: לפני כשנה נדרש בית משפט השלום בתל-אביב לתביעה של נפגע מתאונת דרכים באמצעות עו"ד אורן בושרי, מומחה לדיני נזיקין, נגד חברת הביטוח, סביב המחלוקת האם קיים קשר סיבתי בין תאונה דרכים לבין תסמונת התשישות הכרונית בה לקה התובע בסמוך לתאונה. לאחר דין ודברים וטענות שני הצדדים לצד עדות מומחה, מצא בית המשפט קשר סיבתי בין התאונה והתפתחות התסמונת וקבע פיצויים בסך כולל המתקרב למיליון שקל (א 016768/05).

במקרה אחר קבע בית המשפט קשר סיבתי בין תאונת דרכים קלה שעבר תובע, אשר זמן קצר לאחריה חלה במחלת לופוס (זאבת) המקנה אחוזי נכות גבוהים ולפיכך פיצויים. "מכיוון שהמדע לא בדק לעומק את הקשר בין שני הגורמים הללו, ההכרעה עברה לבית המשפט שפסק כי יש קשר", מסביר עו"ד בושרי שייצג את התובע. "קשר בין שני סימפטומים שלא הוכח מדעית - נתון לפרשנות בית המשפט, ולכן הנפגע חייב למסור לעורך הדין מידע מפורט אודות הכאבים והתחלואים, גם כאלה שלא נראים כקשורים לתאונה".

### ערבו עו"ד מהרגע הראשון

חרל"פ מדגיש את חשיבות עירוב עורך דין מהשלב הראשון, בעיקר כאשר מדובר בפגיעה שעלולה להותיר נזקים חמורים. "השיקול הוא ששכר הטרחה מבוסס ממילא על אחוזים בהתאם לתוצאות, ולכן מדוע לא לתת לעורך הדין לעבוד על התיק בשלב המוקדם?".

לדברי בושרי, "שכר-הטרחה נע בין 8% ל-13% בהתאם לשלב בו הסתיים התיק. הכסום, שהוא נגזרת מגובה הפיצויים, חל ממילא על חברת הביטוח ואינו נכלל בכסום שנקבע. מאכן שהתיעוצות עם עורך דין מומחה בתחום, יכולה רק להועיל".

ורשה מוסיף, "הפנייה לעורך דין מיד לאחר התאונה היא קריטית, לא רק במובן של מיצוי הפיצוי אלא בעיקר בראייה עתידית של חישוב הנכות לעתיד ואי-מימוש הפוטנציאל בעקבות הפגיעה".

### בתאונה בשעות העבודה פנו לביטוח לאומי

במקרה שבו התקיימה תאונת הדרכים במסגרת שעות העבודה, חרל"פ ממליץ לפנות מיידית גם לביטוח לאומי. "יש מיתוס שפנייה לביטוח לאומי מקזזת מהנפגע את סכום הפיצויים, וזה לא נכון. להיפך - בית המשפט יערוך 'קיצוז רעיוני' לאדם שיכול היה לקבל פיצויים ולא פנה לביטוח לאומי, מה שיתיר אותו נפסד משני הצדדים. קביעת הביטוח הלאומי מכרעת גם לגבי התביעה האזרחית נגד חברת הביטוח".

אם לנפגע פוליסת ביטוח פרטית למקרה של אובדן כושר עבודה, יש לעדכן מיד על התאונה ולהיכנס לתקופת ההמתנה של שלושה חודשים על לקבלת התשלום הראשון. ניתן לתבוע "תשלום תכופ" על בסיס שכר חודשי והוצאות הריפוי.

### אל תתפשרו מהר

"אם מדובר בפגיעה משמעותית, לא מומלץ לסיים התיק בפשרה מהירה". אומר חרל"פ: "עם ניהול נכון, בית המשפט יפסוק סכומים הגבוהים מאלה שמוצעים במסגרת פשרה". פגיעה משמעותית הוא מגדיר כפגיעה לטווח ארוך, שלא בהכרח מוגדרת כנכות. "כדאי להמתין לפחות שנה עם הגשת התביעה - הטיפולים הממושכים והאבחנות המעמיקות יסייעו בהגדלת סכום הפיצויים. ההמתנה בהגשת התביעה הסופית אינה מצביעה על מחדל כלשהו".

"בכל מקרה אני מציע להגיש תביעה לבית משפט", מדגיש עו"ד בושרי, "גם אם התביעה תסתיים בפשרה, עדיף שתעשה לאחר תביעה. הליך כזה מלחיץ את חברות הביטוח, שמעדיפות מצידן לסגור את התיק עוד קודם".

"הגשת התביעה משמעה שהמצב הרפואי התגבש, ולכן אין למהר", מוסיף עו"ד ורשה, "הזמן לא מהווה מרכיב חשוב אלא התוצאה. עם קבלת הפיצויים חותם הנפגע על 'שטר סילוק', ומכאן שלא יכול לשנות את הפיצויים גם אם חלה הרעה במצב".

ד"ר דוד סער, עו"ד מומחה לזיקין, מסביר כי במקרה של תאונת דרכים עם נפגעים, בה היו מעורבות כמה מכוניות, זכאי בעל הרכב לתבוע את חברת הביטוח שלו בגין נזקיו הגופניים, וגם את כל המעורבים בתאונה.

### גם האשם זכאי

הפיצוי לנפגע בתאונת דרכים אינו קשור למידת "תרומתו" לתאונה.

גם אם הנפגע אשם בתאונה, הוא זכאי לפיצוי על פגיעתו. סוגיה זו מוגדרת כ"אחריות מוחלטת" במסגרת ביטוח החובה. הפיצוי הוא בהתאם לחומרת הפגיעה ללא קשר למעורבות התורמת שגרמה לתאונה. תחת סוגיה זו נכללים מקרים שבהם אדם נדרס, או נפגע במהלך נסיעה באוטובוס. "רבים אינם מודעים למקרים המוגדרים כ'תאונת דרכים', ומכאן אינם מודעים לזכאותם לפיצויים באמצעות ביטוח החובה של הפוגע", אומר עו"ד חרל"פ.

"מי האשם היא סוגיה הרלוונטית למשטרה. חברת הביטוח מתמקדת בנזק ובכיסוי הביטוחי בהתאם", מחדד עו"ד ורשה.

למילה "דרכים" יש חשיבות בהגדרת אירועים כ"תאונת דרכים". "פחות משתלם להיפגע בתאונת דרכים", אומר חרל"פ. "הפיצויים הקבועים בחוק במקרים של תאונת דרכים נמוכים משמעותית מפיצויים עקב תאונות אחרות".

לדבריו, פיצויים לאחר תאונת דרכים נקבעים לפי שני אלמנטים: כאב וסבל, כפי שקבוע בחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים מ-1975, כך ש-100% סבל וכאב כוללים פיצוי מרבי של 157 אלף שקל (שהתחילו אגב מ-10,000 לירות) - שיעור "כאב" נמוך מחושב באופן יחסי.

על יום אשפוז קובע החוק פיצוי של כ-300 שקל. פיצוי נוסף מתייחס להפסד השכר בהתאם לשכר הממוצע במשק (כ-8,200 שקל).

עו"ד ורשה מסייג: "בתאונה דרכים אין כשל אשם - מה שצריך להוכיח בתביעה במקרה של תאונה אחרת, למשל מעידה לבור ברחוב - אז כדי לקבל פיצויים יש להוכיח רשלנות וכי מישהו אשם במקרה".